

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: **JUDr. M. N., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu - L. S. M. H., a. s. v konkurze, so sídlom: T., M., IČO: X., zast. advokátom Mgr. R. K., so sídlom: D., Ž.** proti žalovanému: **M., M., so sídlom N., M., IČO: X., zast. advokátskou kanceláriou JUDr. J. M. & JUDr. M. K., s. r. o., so sídlom: M., Ž., IČO: X., o zaplatenie 3 422 293,04 eur (pôvodne 103 100 000,- Sk),** vedenej na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 19Cb/161/2002, na dovolanie žalobkyne a M. G., bytom: L..L., L., zast. advokátom Mgr. R. K., so sídlom: D., Ž., proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 08. marca 2011, č. k. 1Obo 94/2010-677, právoplatný 28. marca 2011, t a k t o

r o z h o d o l :

Dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Žiline ako súd prvého stupňa rozsudkom zo dňa 12. 05. 2005, č. k. 19Cb 161/02-487 zamietol žalobu o zaplatenie 103 100 000,- Sk s príslušenstvom ako hodnoty nepeňažného vkladu žalovaného, ku ktorému žalobca nenadobudol vlastnícke právo. Súčasne podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.) rozhodol o povinnosti žalobcu nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 2 371 762,- Sk, a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu žalovaného. Rozhodol tak v nadväznosti na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu

odvolacieho zo dňa 27. 09. 2004, č. k. 1Obo 235/03-421, ktorým najvyšší súd zrušil predchádzajúci rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 21. 05. 2003, č. k. 19 Cb 161/02-356 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd tak rozhodol z dôvodu, že súd prvého stupňa vychádzal z iného právneho názoru, než aký vyslovil odvolací súd vo vzťahu k § 59 ods. 5 Obchodného zákonníka (ďalej len ObchZ) v znení platnom v čase zvýšenia základného imania obchodnej spoločnosti žalobcu (*teraz úpadcu*). Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vyslovil názor, že citované ustanovenie nie je použiteľné na prejednávany prípad a osobitne zdôraznil potrebu rozlišovania medzi splatením vkladu a nadobudnutím vlastníckeho práva spoločnosťou k nehnuteľným veciam. Uviedol, že citované ustanovenie je aplikovateľné iba v tých prípadoch, keď vlastnícke právo prešlo z akcionára na spoločnosť, ale vykazuje rozdiel medzi ocenením predmetu vkladu a jeho skutočnou hodnotou. K tomuto rozdielu môže dôjsť tým, že predmet nepeňažného vkladu bol nadhodnotený alebo naopak sa hodnota nepeňažného vkladu v medziobdobí znížila. Nejde teda o ustanovenie, na základe ktorého by sa dalo vyhovieť požiadavke spoločnosti, aby od akcionára vyžadovala hodnotu celého nepeňažného vkladu v peniazoch, t. j. vkladu akcionára, ku ktorému spoločnosť nenadobudla vlastníctvo. Odvolací súd preto prvostupňovému súdu uložil, aby vec opätovne posúdil z hore uvedeného aspektu.

Prvostupňový súd, vychádzajúc z právne záväzného názoru odvolacieho súdu v zmysle § 226 O. s. p. o tom, že na pohľadávku (nárok) žalobcu nemožno aplikovať ust. 59 ods. 5 ObchZ, mal za nesporné, že žalovaný ako akcionár žalobcu uskutočnil dňa 29. 04. 1996 jednostranný hmotnoprávny úkon vyhlásenia o upísaní a vložení nepeňažných vkladov do obchodnej spoločnosti L. S. M. H., a. s. (ďalej len LSMH, a. s.), ku ktorým žalobca nenadobudol vlastnícke právo. Podľa vyhlásenia žalovaného ako vkladateľa zo dňa 20. 09. 1999 (č. l. 438) boli tie isté nepeňažné vklady, ako boli uvedené vo vyhlásení žalovaného zo dňa 29. 04. 1996 (č. l. 35) vložené do spoločnosti T., a. s., so sídlom v M., S. Vklad bol povolený dňa 29. 09. 1999 pod č. V 3566/99.

Z konštatovania odvolacieho súdu o tom, že „žalovaný svoj vklad splatil, svedčí tomu jeho vyhlásenie o upísaní a vložení nepeňažných vkladov do obchodnej spoločnosti žalobcu zo dňa 29. 04. 1996“, súdu prvého stupňa vyplynulo, že žalovaný svoju povinnosť ako akcionár splnil, pričom neplnil vadne. V nadväznosti na ust. § 433 ods. 1 ObchZ súd prvého stupňa uviedol, že žalobca nepreukázal, že v čase vyhlásenia žalovaného zo dňa 29. 04. 1996, viazla na nepeňažné vklady právna vada, preto nebolo možné hovoriť o vadnom

plnení z tohto právneho dôvodu. Tým nemohlo dôjsť ani k zmene obsahu záväzku, a preto nárok žalobcu uplatnený ako zodpovednostný nárok vyhodnotil krajský súd ako nedôvodný. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal aj na časový moment, a to, že k vloženiu nepeňažných vkladov žalovaným do obchodnej spoločnosti T., a. s., so sídlom v M. došlo až dňa 20. 09. 1999, pričom nebolo preukázané, že by žalobca, okrem návrhu na vklad vlastníckeho práva k týmto vloženým nepeňažným vkladom žalovaného, o ktorom bolo rozhodnuté Okresným úradom Martin, odbor katastrálny pod sp. zn. V 1094/1996 dňa 04. 10. 1996, bol podal nejaký ďalší návrh. Súd prvého stupňa ďalej poukázal na § 47 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), pre aplikáciu ktorého sa vyžaduje skutočnosť, že nebol podaný návrh na rozhodnutie. V predmetnom prípade návrh podaný bol s tým, že Okresný úrad Martin, odbor katastrálny vyššie označeným rozhodnutím, právoplatným dňa 17. 02. 1997 (č. l. 318) návrh zamietol. Vzhľadom na znenie § 47 ods. 1, ods. 2 OZ a skutočnosť, že bol podaný návrh na rozhodnutie, o ktorom bolo právoplatne rozhodnuté, nebolo možné konštatovať, že účastníci od zmluvy odstúpili a tým ani nebol daný základ nároku žalobcu z titulu existencie bezdôvodného obohatenia. K tvrdeniu žalobcu, že žalovanému boli odovzdané nehnuteľnosti ako nepeňažný vklad a súčasne žalovaný disponuje aj akciami, ktoré boli vydané z titulu zvýšenia základného imania, ku ktorému malo dôjsť a došlo aj v dôsledku vyhlásenia žalovaného o upísaní a vložení nepeňažných vkladov, ku ktorým žalobca nenadobudol vlastnícke právo, krajský súd vyslovil názor, že žalobcovi bol daný priestor na vindikačnú žalobu, t. j. žalobu o vydanie akcií. Vzhľadom na uvedené nebol daný základ pre synalagmatický záväzok žalovaného v podobe peňažného plnenia, ktorého sa domáhal žalobca.

K tvrdeniu žalobcu o dôvodnosti jeho nároku cez ustanovenia o zodpovednosti za škodu, a to nielen cez všeobecnú zodpovednosť podľa § 420 a nasl. OZ, ale aj cez ust. § 415 OZ z titulu generálnej prevencie a ust. § 424 OZ pre úmyselné konanie proti dobrým mravom, súd prvého stupňa uviedol, že právne predpoklady zodpovednosti za škodu žalovaným neboli tvrdené a následne ani preukázané. Nebolo teda preukázané, ktorú povinnosť žalovaný porušil a nebolo preukázané ani zavinenie, existencia škody a príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou. Súd prvého stupňa poukázal na vyjadrenie žalovaného zo dňa 07. 02. 2005 (č. l. 437), ako aj uznesenie odvolacieho súdu zo dňa 27. 09. 2004, sp. zn. 1Obo 235/03 a uviedol, že žalobca právne predpoklady zodpovednosti za škodu nepreukázal, nedefinoval, ktorú právnu povinnosť žalovaný porušil,

avšak v rovine vkladového konania aj vzhľadom na závery najvyššieho súdu, žalovaný žiadnu právnu povinnosť neporušil.

Vo vzťahu k námietke premlčania vznesenej žalovaným, súd prvého stupňa konštatoval, že vadné plnenie žalovaným preukázané nebolo, nebol daný základ na bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, ani škoda, preto sa námietkou premlčania nezaoberal. Túto by súd vyhodnocoval iba v prípade, ak by dospel k záveru, že niektorý z nárokov je daný. Pre úplnosť uviedol, že premlčaniu podlieha len existentný nárok.

Na základe uvedených skutkových a právnych záverov súd prvého stupňa žalobu v celom rozsahu zamietol.

Po tom, ako odvolací súd svojím rozsudkom zo dňa 03. 09. 2008, č. k. 2Obo 168/2007-564 žalobcom napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, dovolací súd na mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora uznesením zo dňa 29. 04. 2010, č. k. 1MOboV/15/2009-657, rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dovolací súd poukázal na zmluvu o postúpení pohľadávky uzavretú medzi žalobkyňou ako postupcom a M. G. ako postupníkom dňa 26. 06. 2008, ktorou postupca okrem iného postúpil na postupníka aj žalovanú pohľadávku vrátane všetkých práv s ňou spojených (čl. II zmluvy). Odvolaciemu súdu vytkol, že napriek uvedenej skutočnosti konal v odvolacom konaní s pôvodným účastníkom konania na strane žalobcu a dňa 03. 09. 2008 vydal rozsudok. V zmysle zmluvy o postúpení pohľadávky žalobkyňa už nebola subjektom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorom sa v konaní rozhoduje, a teda nie je aktívne legitimovaným účastníkom konania. Tým, že postupca v odvolacom konaní neoznámil súdu zmenu v osobe žalobcu, bola týmto postupom postupníkovi odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.. Vzhľadom na uvedené dovolací súd uložil odvolaciemu súdu povinnosť v prvom rade sa zaoberať aktívnou legitimáciou postupníka v zmysle zmluvy o postúpení vymáhanej pohľadávky s poukazom na ust. § 92 ods. 2, 3 O. s. p v spojení s § 243c a § 243i ods. 2 O. s. p.. Odvolací súd usmernil, že v prípade ak predmetný právny úkon (§ 524 ods. 1 OZ) zakladá vecnú aktívnu legitimáciu postupníka M. G. na uplatnené právo, odvolací súd bude povinný opätovne prejednať odvolacie dôvody odvolateľa vzhľadom na jeho nesprávne právne posúdenie veci dovolaním napadnutého rozhodnutia.

Dovolací súd v ďalšom mal za nesporne preukázané, že rozhodnutím valného zhromaždenia zo dňa 16. 12. 1995 bolo schválené zvýšenie základného imania ako aj zmena stanov spoločnosti L. S. M. H., a. s., M., ktoré bolo vykonané upísaním nových akcií. Žalovaný ako vkladateľ sa zaviazal vložiť do tejto spoločnosti nepeňažný vklad, a to prevádzkovú budovu hotela T., ohodnotenú sumou 103 100 000,- Sk. Dovolací súd poukázal na § 60 ods. 1 ObchZ, účinný v rozhodnom období, ktorý je analogicky aplikovateľný na daný právny vzťah a skonštatoval, že k účinnému prevodu vlastníckeho práva k nepeňažnému vkladu žalovaného ako akcionára na žalobcu nedošlo. V spornom prípade nenastali vecno-právne účinky jednostranného právneho úkonu zo dňa 29. 04. 1996 (vyhlásenie vkladateľa o vložení nepeňažného vkladu do spoločnosti), t. j. nedošlo k splneniu povinnosti vložiť vklad do spoločnosti. Žalovaný vedome a v rozpore so svojím záväzkom majoritného akcionára poskytnúť vklad do spoločnosti žalobcu, vložil identické nehnuteľnosti dňa 20. 09. 1999 do spoločnosti T., a. s., so sídlom v M. (vklad bol povolený dňa 29. 09. 1999 pod č. V 3566/99). Týmto konaním žalovaný zmaril žalobcovi reálne sa domáhať prevodu vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. O tom, že svoj záväzok voči žalobcovi nesplnil, hoci trval aj v čase, keď predmet vkladu vložil do inej spoločnosti, vyplýva zo zasadnutí valného zhromaždenia ako aj zasadnutí predstavenstva žalobcu zo dňa 06. 09. a 16. 09. 1999, kde jednoznačne prezentoval snahu poskytnúť súčinnosť potrebnú pre vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.

Dovolací súd ďalej poukázal na rozhodnutie Okresného úradu Martin, odbor katastrálny č. V 1094/96 zo dňa 04. 10. 1996, ktorý návrh na vklad zamietol. Z jeho odôvodnenia nesporne vyplýva, že žalovaný neposkytol žalobcovi relevantné doklady potrebné na vykonanie zmeny zápisu vlastníckych práv k predmetným nehnuteľnostiam (č. l. 37). Uvedené znamená, že aj vinou žalovaného bol návrh na vklad neúspešný, preto neobstojí tvrdenie odvolacieho súdu, že žalobca svojím konaním – nečinnosťou alebo opomenutím, umožnil žalovanému výkon vlastníckych práv k predmetu vkladu.

Žalovaný tým, že vložil nepeňažný vklad do obchodnej spoločnosti T., a. s., M. a previedol vlastnícke práva na túto právnickú osobu spôsobil, že súčasne sa stalo nadobudnutie vlastníckeho práva žalobcu objektívne nemožným a už sa nemohol úspešne domáhať vkladu súdnou cestou. Týmto okamihom mu však vznikol nárok na zaplatenie neprevedenej hodnoty nepeňažného vkladu v peniazoch. Podporne dovolací súd poukázal

na právnu úpravu účinnú od 01. 02. 1998, ktorá už rieši dôsledky nesplnenia nepeňažného vkladu spoločníkom (§ 59 ods. 2 ObchZ).

Ďalej sa dovolací súd nestotožnil s námietskou dovolateľa ohľadne kvalifikácie uznania záväzku zo strany žalovaného s poukazom na ust. § 323 ods. 1, ods. 2 ObchZ a plynutia premlčacej doby. Uviedol, že žalobca mohol svoje právo na peňažné plnenie realizovať prostredníctvom žaloby najskôr od momentu vloženia nepeňažného vkladu žalovaným do spoločnosti T., a. s., M. (20. resp. 29. 09. 1999) a od tohto dňa začala plynúť štvorročná premlčacia doba. Keďže žaloba bola podaná na súde dňa 21. 05. 2002, bola podaná v zákonnej premlčacej dobe.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, keďže odvolací súd v preskúmvanej veci dospel k nesprávnemu záveru, že záväzok splatiť nepeňažný vklad, ku ktorému sa žalovaný zaviazal, splnil na základe jeho písomného vyhlásenia, dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolací súd v novom odvolacom konaní rozsudkom zo dňa 08. 03. 2011, č. k. 1Obo 94/2010-677, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 12. 05. 2005, č. k. 19Cb 161/2002-487 opäť potvrdil a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania vo výške 2 538,94 eur do 3 dní na účet právneho zástupcu žalovaného. V odôvodnení rozsudku poukázal na predchádzajúce svoje potvrdzujúce rozhodnutie zo dňa 03. 09. 2008, č. k. 2Obo 168/2007-564, ako aj uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 29. 06. 2005, č. k. 39-24K 1238/02-324, ktorým bol na majetok dlžníka L. S. M. H., a. s., vyhlásený konkurz a za správkyňu konkurznej podstaty bola ustanovená JUDr. M. N.. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 29. 06. 2005, ktorým dňom nastali účinky konkurzu podľa zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, platnému k uvedenému dňu. Odvolací súd vo vzťahu k § 59 ods. 2 ObchZ poukázal na novelu Obchodného zákonníka vykonanú zákonom zo dňa 16. 12. 1998 č. 11/1997 Z. z. a vyjadril názor, že pred uvedenou novelou nahradenie nepeňažného vkladu spoločníka v obchodnej spoločnosti vkladom peňažným pri navýšení základného imania možné nebolo.

Vo vzťahu k otázke vecnej procesnej spôsobilosti M. G. odvolací súd poukázal na § 66e ods. 1, ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní a vyjadril názor, že správne bolo postupované, keď M. G. nebola vecná procesná spôsobilosť priznaná a súd pokračoval v konaní s pôvodným žalobcom. Zdôraznil, že žalovaná pohľadávka bola postupovaná po

vyhlásení konkurzu a v takomto prípade postup podľa Občianskeho zákonníka nepripadá do úvahy. Zákon o konkurze a vyrovnaní nepozná pojem „veriteľ“, ale len „konkurzný veriteľ“. Správca konkurznej podstaty v konaní nevystupuje ako veriteľ, či konkurzný veriteľ, ale ako správca konkurznej podstaty s právami a povinnosťami upravenými zákonom o konkurze a vyrovnaní. Konkurzný veriteľ síce môže postúpiť svoju pohľadávku prihlásenú do konkurznej podstaty, toto má však za následok len zmenu konkurzného veriteľa.

Odvolací súd v ďalšom konštatoval, že zákonné dôvody pre zrušenie predchádzajúceho rozsudku odvolacieho súdu súdom dovolacím dané neboli, pretože namietané nebolo vykonané dokazovanie, ale len odlišný právny názor, čo však dôvodom pre zrušenie rozsudku odvolacieho súdu nie je. V takomto prípade mal dovolací súd povinnosť postupovať podľa ust. § 243b ods. 2 O. s. p., znenie ktorého (*platné a účinné aj v súčasnosti*) bolo do Občianskeho súdneho poriadku zavedené jeho novelou, zákonom zo dňa 23. 09. 2008 č. 384/2008 Z. z.. Predmetná novela nadobudla účinnosť dňa 15. 10. 2008 s tým, že sa použije aj na veci začaté pred jej účinnosťou (§ 272p ods. 1 novely).

Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 28. 03. 2011.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote dovolanie M. G. (č. 1. 693 - 700) aj žalobkyňa (č. 1. 703 - 709). Dovolatelia prípustnosť dovolania odôvodnili tvrdením, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p., konkrétne k vade podľa § 237 písm. f/ O. s. p. (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom) a § 238 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné tiež proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Dôvodnosť dovolania odôvodnili ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. (v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237) a § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. (rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci).

Dovolatelia v prvom rade namietli, že odvolací súd v rozpore s rozhodnutím dovolacieho súdu nepripustil do konania M. G.. K dôvodom, pre ktoré tak odvolací súd neučinil, dovolatelia uviedli, že pohľadávka konkurzného veriteľa voči konkurznej podstate je niečo celkom iné, ako pohľadávka konkurznej podstaty úpadcu voči inému. Pohľadávku úpadcu voči tretej osobe nie je možné prihlásiť v konkurznom konaní voči úpadcovi, pretože úpadca nie je dlžníkom z takejto pohľadávky, ale je jej veriteľom. Prejednávaný v konkurznej prihláške môže byť iba úpadcov záväzok a nie úpadcova pohľadávka, úpadca nemôže byť

svojím vlastným veriteľom, navyiac nie z pohľadávky voči inej, tretej osobe. Dovolatelia ďalej namietli tvrdenie odvolacieho súdu o tom, že pohľadávky úpadcu nemožno postupovať tretím osobám v zmysle postupovania pohľadávok podľa Občianskeho zákonníka. Vyslovili názor, že konkurzný zákon postupovanie pohľadávok v rámci speňažovania podstaty správcovi konkurznej podstaty priamo ukladá. Rovnako namietli názor odvolacieho súdu, že pohľadávka sa stáva pohľadávkou momentom jej priznania súdom, dovtedy je „nárokom“. Uviedli, že pohľadávka je právom na plnenie tak, ako to definuje § 488 OZ a je pohľadávkou aj bez toho, aby bola priznaná súdom. Zákon celkom jasne predpokladá uplatnenie pohľadávky na súde (§ 527 ods. 2 OZ, § 530 OZ). Nestotožnili sa ani s názorom odvolacieho súdu o tom, že pohľadávka sa stane pohľadávkou až jej právoplatným priznaním zo strany súdu, pretože takéto tvrdenie popiera deklaratórny charakter súdnych rozhodnutí v konaniach o plnenie. V neposlednom rade odvolaciemu súdu vytkli, že o zámene účastníkov konania v zmysle § 92 ods. 2 a 3 O. s. p. ani len procesne nerozhodol.

Dovolatelia namietli závery odvolacieho súdu aj vo vzťahu k hmotnoprávnemu meritu veci, t. j. k otázke, či pohľadávka voči M. M. je splatená, riadne upísaná, či na žalobcu neprevedený nepeňažný vklad v zmysle § 92 ods. 2 ObchZ existuje alebo neexistuje. Poukázali na odôvodnenie rozhodnutia dovolacieho súdu, z ktorého vyplýva, že povinnosť splatiť neprevedený nepeňažný vklad v peniazoch vznikla až v zmysle § 59 ods. 2 ObchZ po novele č. 11/1998 Z. z.. V tejto súvislosti dovolatelia vyzdvihli potrebu určiť moment vzniku nároku, a teda určiť právnu úpravu, ktorá sa v danom momente na danú vec vzťahuje. Poukázali na fakty posudzovanej veci, kedy dňa 16. 12. 1995 M. M. upísalo akcie žalobcu a zaviazalo sa vložiť do spoločnosti LSMH, a. s., nepeňažný vklad – hotel T.. Dňa 29. 04. 1996 M. M. vyhlásilo upísanie a vloženie nepeňažného vkladu do LSMH, a. s., a týmto konaním úplne a perfektne splnilo svoju záväzkovú povinnosť voči LSMH, a. s.. Od 29. 04. 1996 do 29. 09. 1999 bol vklad riadne splatený, zo strany M. M. voči LSMH, a. s. neexistovala žiadna právna povinnosť, okrem povinnosti strpieť vecno-právne nadobudnutie nepeňažného vkladu spoločnosťou LSMH, a. s., a to z dôvodu, že tento nepeňažný vklad riadnym spôsobom splatil, len ešte nebol prevedený. Dňa 29. 09. 1999 M. M. previedlo v prospech LSMH, a. s., upísaný vklad na spoločnosť T., a. s., (opäť upísaním nepeňažného vkladu v tejto spoločnosti), a teda dvakrát previedlo tú istú vec dvom iným spoločnostiam. V dôsledku tejto skutočnosti sa dňom 29. 09. 1999 stalo vecno-právne nadobudnutie nepeňažného vkladu spoločnosťou LSMH, a. s., objektívne nemožným. Z uvedeného vyplýva, že do 29. 09. 1999 M. M. svoju povinnosť vyplývajúcu z upísania akcií spoločnosti

LSMH, a. s., a splatenia nepeňažného vkladu neporušilo. Neexistoval teda žiaden nárok LSMH, a. s., voči M. M. na splatenie nepeňažného vkladu (nakoľko tento bol riadne splatený vyhlásením zo dňa 29. 04. 1996), ani žiaden iný nárok. Do 29. 09. 1999 nebolo možné konštatovať ani to, že LSMH, a. s., nenadobudla vlastnícke právo, pretože toto mohla nadobudnúť zápisom zo strany správy katastra kedykoľvek do 29. 09. 1999. Dovolatelia ďalej poukázali na novelu ust. § 59 ods. 2 ObchZ, platnú a účinnú od 01. 02. 1998 (vykonanú zákonom č. 11/1998 Z. z.) a uviedli, že LSMH, a. s. dňa 29. 09. 1999 vlastnícke právo k nepeňažnému vkladu nenadobudla, pretože upisovateľ akcií – M. M. vložil ten istý nepeňažný vklad do inej obchodnej spoločnosti. Od uvedeného dňa LSMH, a. s., nemohla predmetný nepeňažný vklad nadobudnúť, čím došlo k vzniku jej nároku, a to v čase, kedy už platilo ust. § 59 ods. 2 ObchZ v znení po novele vykonanej zákonom č. 11/1998 Z. z.. Dovolatelia vyjadrili názor, že M. M. nesie jednoznačnú zodpovednosť za splatenie a prevedenie už upísaného nepeňažného vkladu inej obchodnej spoločnosti. Tým, že žalovaný dvakrát upísal tú istú vec dvom rôznym spoločnostiam, za čo obdržal dve rôzne akcie ako protihodnotu, konal hrubo protiprávne a v rozpore s dobrými mravmi. Dovolatelia tiež poukázali na ignorovanie právne záväzných názorov dovolacieho súdu súdom odvolacím. Majú za to, že argumentácie odvolacieho súdu konajúceho v zjavnej svojvôli, sú vzhľadom na spochybňovanie a nerešpektovanie právoplatného a právne záväzného rozhodnutia dovolacieho súdu, nezákonné, zmätočné a arbitrárne.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dovolatelia navrhli, aby dovolací súd v zmysle § 243c O. s. p. v spojení s § 92 ods. 2 a 3 O. s. p. pripustil zmenu v osobe žalobcu (tak, aby na miesto doterajšieho žalobcu vstúpil postupník M. G.) a po právoplatnosti zámeny účastníkov zmenil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a priznal postupníkovi M. G. uplatňovaný nárok, postupujúc podľa § 243b ods. 2 O. s. p.. Súčasne navrhli, aby dovolací súd v zmysle § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. zaviazal žalovaného na zaplatenie trov konania a trov právneho zastúpenia, ktoré žalobcovi v konaní vznikli.

K dovolaniu žalobkyne a M. G. sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý navrhol dovolanie podľa § 243b ods. 1 O. s. p. zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je zastúpený

advokátom (§ 241 ods. 1, veta druhá O. s. p.), najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.) alebo rozsudok odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

V predmetnej veci odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Žiline ako súdu prvého stupňa nezmenil, naopak potvrdil ho, pričom vo výrokovej časti prípustnosť dovolania nevyslovil. Rovnako vo výroku svojho rozsudku nevyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p..

Pokiaľ ide o prípustnosť dovolania podľa § 238 ods. 2 O. s. p. (ktorá je daná vtedy, ak sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu, ktorý v prejednávanej veci vyslovil a ktorú skutočnosť dovolateľ namietol), je potrebné poukázať na nasledovné skutočnosti vyplývajúce z obsahu súdneho spisu:

Predmetom konania je žaloba o zaplatenie 103 000 000,-- Sk ako hodnoty nepeňažného vkladu žalovaného, ku ktorému žalobca nenadobudol vlastnícke právo s poukazom na § 202 ods. 4 ObchZ, platného v čase zvýšenia základného imania a ust. § 59 ods. 5 ObchZ v znení platnom rovnako v čase zvýšenia základného imania.

V doterajšom štádiu konania odvolací súd rozhodoval o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky podaného na základe podnetu M. G. ako právneho nástupcu žalobkyne, a to uznesením zo dňa 29. 04. 2010, č. k. 1MOBdoV/15/2009-

657, ktorým zrušil rozsudok odvolacieho súdu zo dňa 03. 09. 2008, č. k. 2Obo 168/2007-564 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dôvodom zrušenia potvrdzujúceho rozsudku odvolacieho súdu boli okrem iného procesné dôvody, keď dovolací súd vytkol súdu odvolaciemu, že napriek zmluve o postúpení pohľadávky uzavretej medzi žalobkyňou ako postupcom a M. G. ako postupníkom dňa 26. 06. 2008, konal odvolací súd naďalej s pôvodným účastníkom konania na strane žalobcu a dňa 03. 09. 2008 vydal aj rozsudok. Dovolací súd uložil odvolaciemu súdu povinnosť zaoberať sa aktívnou legitimáciou postupníka v zmysle zmluvy o postúpení vymáhanej pohľadávky s poukazom na ust. § 92 ods. 2, 3 O. s. p. v spojení s § 243c a § 243i ods. 2 O. s. p.. Dovolací súd usmernil súd odvolací, že v prípade, ak postúpenie pohľadávky v zmysle § 524 ods. 1 OZ zakladá aktívnu vecnú legitimáciu postupníka M. G. na uplatnené právo, odvolací súd bude povinný opätovne prejednať odvolacie dôvody odvolateľa vzhľadom na jeho nesprávne právne posúdenie veci dovolaním napadnutého rozhodnutia.

Záväzný právny názor vyriekol dovolací súd aj vo vzťahu k otázke splatenia nepeňažného vkladu žalovaným skonštatujúc, že „...odvolací súd v preskúmvanej veci dospel k nesprávnemu záveru, že záväzok splatiť nepeňažný vklad, ku ktorému sa žalovaný zaviazal, splnil na základe jeho písomného vyhlásenia...“.

Napriek pochybeniam, ktoré dovolací súd odvolaciemu súdu vytkol, tento v novom odvolacom konaní rozsudkom zo dňa 08. 03. 2011, č. k. 1 Obo 94/2010-677, napadnutý rozsudok prvostupňového súdu opäť potvrdil z rovnakých dôvodov, ako vo svojom skoršom rozsudku, konajúc pritom s pôvodným žalobcom majúci za to, že je na mieste vecnú procesnú spôsobilosť M. G. nepriznať. Je nepochybné, že odchýlenie sa odvolacieho súdu od právneho názoru dovolacieho súdu v rozpore s § 243d ods. 1 veta druhá O. s. p., zakladá dovolateľmi správne konštatovanú prípustnosť dovolania podľa § 238 ods. 2 O. s. p..

Dovolací súd sa stotožňuje s námietkou dovolateľov, že odvolací súd sa nevysporiadal s otázkou procesného postavenia postupníka M. G. vo vzťahu k žalobcovi ako postupcovi.

Zo zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 26. 06. 2008 uzavretej medzi žalobkyňou JUDr. M. N. ako správkyňou konkurznej podstaty úpadcu L. S. M. H., a s. „v konkurze“ ako postupcom a M. G. ako postupníkom (č. l. 638 - 640) vyplýva, že postupca žalovanú pohľadávku vo výške 103 000 000,- Sk voči subjektu M. M. vzniknutú z titulu nesplateného

vkladu do základného imania úpadcu postúpil na postupníka M. G. (článok II, bod 1 citovanej zmluvy).

Podľa § 92 ods. 2, 3 O. s. p., ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže navrhovateľ alebo ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené, alebo na koho prešli, navrhnúť, aby do konania na miesto doterajšieho účastníka vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli. Súd vyhovie návrhu, ak sa preukáže, že po začatí konania nastala právna skutočnosť uvedená v odseku 2, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto navrhovateľa; súhlas odporcu alebo toho, kto má vstúpiť na jeho miesto, sa nevyžaduje. Právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú zachované.

Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Vzhľadom na vyššie označenú zmluvu je nepochybné - a dovolací súd to už s aj vyslovil vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí zo dňa 29. 04. 2010 – že žalobkyňa už nie je subjektom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorom sa rozhoduje, a teda nie je aktívne legitimovaná v predmetnom konaní, nakoľko postúpením pohľadávky sa novým veriteľom stal postupník. Predpokladom platnosti zmluvy o postúpení, a teda zmeny v osobe veriteľa je písomná forma zmluvy s tým, že postúpená pohľadávka v nej musí byť individualizovaná. Pri splnení uvedených podmienok (ako je tomu aj v prejednávanom prípade), postupca nie je ďalej oprávnený predmetnú pohľadávku vymáhať a prijímať od dlžníka plnenie.

Žalobkyňa ako správca konkurznej podstaty úpadcu v rámci speňaženia konkurznej podstaty môže previesť úpadcove ťažko vymáhateľné pohľadávky inému (§ 27 ods. 3 zákona 328/ 1991 Zb. v znení zmien). Na prevod pohľadávok sa vzťahujú ustanovenia § 524 až 530 OZ. Je nesporné, že žalobkyňa pri postúpení predmetnej pohľadávky postupovala v zmysle citovaných zákonných ustanovení, a preto neobstojí konštatovanie odvolacieho súdu, že ak pohľadávka bola postupovaná správcom konkurznej podstaty po vyhlásení konkurzu, v takomto prípade nie je možné aplikovať resp. postupovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka.

Tým, že odvolací súd, konajúc v rozpore s právnym názorom dovolacieho súdu, nedodrжал procesné práva účastníka konania, odňal postupníkovi možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p..

Rovnako sa dovolací súd stotožňuje s námietkou dovolateľov, že rozhodnutie súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) .

Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný je jedným z akcionárov žalobcu, resp. pôvodného žalobcu - spoločnosti L. S. M. H., a. s., (č. l. 92). Rozhodnutím mimoriadneho valného zhromaždenia spoločnosti LSMH, a. s., zo dňa 16. 12. 1995 bolo rozhodnuté o zvýšení základného imania spoločnosti, a to upísaním nových akcií vo výške 347 700 000,- Sk. Žalovaný sa ako nepeňažný vklad zaviazal vložiť prevádzkovú budovu hotela T., postavenú na pozemku parc. KN č. X., pozemok parc. KN č. X. – zastavaná plocha o výmere X. m², pozemok parc. KN č. X. – ostatné plochy o výmere X. m², chatu č. súp. X., postavenú na pozemku parc. KN č. X., všetky zapísané v katastrálnom území M., vedenom na liste vlastníctva č. X., v celkovej hodnote 103 000 000,- Sk. Priebeh mimoriadneho valného zhromaždenia, na ktorom bola schválená aj zmena stanov spoločnosti, bol osvedčený notárskou zápisnicou spísanou notárkou JUDr. I. K. so sídlom v M. dňa 16. 12. 1995 pod č. N 82/95, NZ 79/95 (č. l. 20). Z výpisu z obchodného registra týkajúceho sa spoločnosti LSMH, a. s., vyplýva, že zmeny týkajúce sa valného zhromaždenia konaného dňa 16. 12. 1995, boli v registri vykonané s účinnosťou od 25. 03. 1996. Návrh na vklad do katastra nehnuteľností bol podaný dňa 10. 06. 1996 (prílohy pripojené k č. l. 313a) s tým, že Okresný úrad Martin, odbor katastrálny, svojím rozhodnutím č. V 1094/96 zo dňa 04. 10. 1996, návrh na vklad nehnuteľností do spoločnosti LSMH, a. s., zamietol (č. l. 37). Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 17. 02. 1997 (č. l. 318). Zo zápisu z mimoriadneho valného zhromaždenia akciovej spoločnosti LSMH, a. s., konaného dňa 06. 09. 1999 (č. l. 629) vyplýva návrh akcionára Mgr. F., aby bol určený zodpovedný akcionár, popr. vytvorená komisia zložená z členov predstavenstva, popr. akcionárov a právnik, ktorí by dohliadli na dokumentáciu pri zavkladovaní majetku do akciovej spoločnosti. Z ďalšieho zápisu zo zasadnutia predstavenstva akciovej spoločnosti LSMH, a. s., konaného dňa 16. 09. 1999 (č. l. 623) vyplýva povinnosť zmluvne zabezpečiť právnych zástupcov spoločnosti za účelom prípravy na zavkladovanie majetku jednotlivých akcionárov do katastra pre LSMH, a. s.. Následne, vyhlásením vkladateľa zo dňa 20. 09. 1999, žalovaný vložil predmetné nehnuteľnosti ako nepeňažný vklad do spoločnosti T., a. s.. Vklad bol povolený dňa 29. 09.

1999 pod č. V 3566/99 (č. l. 438). Zo zápisu zo zasadnutia predstavenstva akciovej spoločnosti LSMH konaného dňa 02. 11. 1999 (č. l. 439) vyplýva, že do uvedeného dňa úloha zmluvne zabezpečiť právnikov na prípravu návrhu na zavkladovanie majetku do spoločnosti LSMH, a. s., splnená nebola (bod 31).

Podľa § 60 ods. 1, veta druhá ObchZ, platného a účinného v rozhodnom období, vlastnícke právo k nehnuteľnosti nadobúda spoločnosť vkladom vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na základe písomného vyhlásenia vkladateľa s úradne overeným podpisom.

Vyplývajú z vyššie opísaných okolností prejednávanej veci, k splneniu povinnosti žalovaného vložiť nepeňažný vklad do spoločnosti LSMH, a. s., nedošlo a to z dôvodu, že žalovaný konajúc v rozpore so svojím záväzkom voči spoločnosti LSMH, a. s., dňa 20. 09. 1999 vložil identické nehnuteľnosti do spoločnosti T., a. s.. Nesplnenie záväzku žalovaného jednoznačne vyplýva zo zápisu z mimoriadneho valného zhromaždenia spoločnosti LSMH, a. s., konaného dňa 06. 09. 1999, ako aj zápisu zo zasadnutia predstavenstva menovanej spoločnosti zo dňa 16. 09. 1999, na ktorých prezentoval poskytnutie súčinnosti potrebnej pre vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Napriek tejto snahe len s odstupom niekoľkých dní, žalovaný vyhlásením zo dňa 20. 09. 1999 vložil vyššie označené nehnuteľnosti ako nepeňažný vklad do spoločnosti T., a. s., s tým, že vklad bol povolený dňa 29. 09. 1999.

Vzhľadom na vyššie uvedené, k prevodu vlastníckeho práva k nepeňažnému vkladu žalovaného na žalobcu nedošlo tak, ako to skonštatoval dovolací súd už vo svojom skoršom rozhodnutí. Súčasne sa nadobudnutie vlastníckeho práva žalobcu stalo objektívne nemožným, pretože sa nemohol domáhať vkladu súdnou cestou, mohol si však uplatniť zaplatenie neprevedenej hodnoty nepeňažného vkladu v peniazoch prostredníctvom žaloby, a to počnúc od 20., resp. 29. 09. 1999 (od momentu vloženia nepeňažného vkladu do spoločnosti T., a. s.). Keďže žaloba v predmetnej veci bola na súd podaná dňa 21. 05. 2002 (č. l. 1), bola podaná v zákonnej štvorročnej premlčacej lehote.

Je teda zrejmé, že odvolací súd v preskúmvanej veci v poradí už druhýkrát potvrdil rozsudok prvostupňového Krajského súdu v Žiline zo dňa 12. 05. 2005, č. k. 19Cb 161/2002-

487, ktorým žalobu zamietol (prvýkrát tak odvolací súd urobil rozhodnutím zo dňa 03. 09. 2008, č. k. 2Ob0 168/2007-564). Konal tak vedome v rozpore s právnym záväzným názorom dovolacieho súdu vysloveným v predchádzajúcom jeho rozhodnutí zo dňa 29. 04. 2010, č. k. 1MOBdoV/15/2009-657, v ktorom skonštatoval, že odvolací súd dospel k nesprávnemu záveru, že žalovaný povinnosť uloženú mu rozhodnutím mimoriadneho valného zhromaždenia zo dňa 16. 12. 1995 splatiť nepeňažný vklad v hodnote 103 000 000,-- Sk splnil na základe písomného vyhlásenia zo dňa 29. 04. 1996 o upísaní a vložení nepeňažných vkladov do spoločnosti žalobcu. Odvolací súd, nerešpektujúc právny názor dovolacieho súdu, tak vydal rozhodnutie spočívajúce na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Na základe uvedených skutočností dovolací súd podľa § 243b ods. 2 veta prvá, § 243b ods. 3 veta druhá, § 243b ods. 4 veta za bodkočiarkou O. s. p. dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní, v ktorom je odvolací súd viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 243d ods. 1 veta druhá O. s. p.), sa odvolací súd vysporiada s vytknutými vadami v intenciách dovolacieho súdu, opätovne vo veci rozhodne a svoje rozhodnutie náležite odôvodní v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p.. V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 veta tretia O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 5 : 0.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave, 29. novembra 2012

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: H.